

**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIT-1504/21-T

Název	Mateřská škola Harmonie Ostrava-Hrabůvka, Zlepšovatelů 27, příspěvková organizace
Sídlo	Zlepšovatelů 1502/27, 700 30 Ostrava-Hrabůvka
E-mail	info.zlepsovatelu@msharmonie.cz
IČ	75029863
Identifikátor	674000501
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Lenka Divinská, ředitelka školy
Zřizovatel	Statutární město Ostrava, Městský obvod Ostrava-Jih
Místa inspekční činnosti	Zlepšovatelů 1502/27, 700 30 Ostrava-Hrabůvka Mitušova 1330/4, 700 30 Ostrava-Hrabůvka Šponarova 1503/16, 700 30 Ostrava-Hrabůvka
Termín inspekční činnosti	2. 11. 2021 – 5. 11. 2021

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školního vzdělávacího programu.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání.

Charakteristika

Mateřská škola Harmonie Ostrava-Hrabůvka, Zlepšovatelů 27, příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost mateřské školy a školní jídelny. Působí na třech místech poskytovaného vzdělávání. Osmitřídni mateřská škola se skládá z pracoviště Zlepšovatelů 27 (dvě třídy), pracoviště Mítušova 4 (tři třídy) a pracoviště Šponarova 16 (tři třídy). Kapacita školy je naplněna na 83 %, přičemž ke vzdělávání jsou přijímány děti od dvou do sedmi let. Všechny třídy jsou věkově smíšené. Zařazení dětí mladších tří let do jednotlivých tříd je omezeno na dvě až tři děti, na pracovišti Zlepšovatelů nejsou mladší děti z kapacitních důvodů přijímány. Devatenáct dětí má v aktuálním školním roce odloženou školní docházku, škola neevduje žádné dítě se speciálními vzdělávacími potřebami ani děti nadané. Informace o dění v mateřské škole jsou zveřejňovány na nástěnkách ve vnitřních prostorách školy a na internetových stránkách školy www.msharmonie.cz.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy působí ve funkci od 1. dubna 2006. Její pozitivní a empatický přístup k dětem i zaměstnancům školy napomáhá k plnění cílů vzdělávání, řízení subjektu jako jednotného celku a přispívá k sounáležitosti všech zaměstnanců při naplňování vize školy.

Vzdělávání zajišťuje optimální počet pedagogů s podporou školního asistenta a chůvy v účelně stanoveném rozsahu přímé vzdělávací činnosti. Pedagogický sbor se průběžně obměňuje a začleňování nových zaměstnanců je výrazně usnadněno jednotným řízením a přehledem ředitelky školy o dění na všech místech poskytovaného vzdělávání. Kontrolní a hospitační činnost probíhá plánovitě, její výsledky konzultuje ředitelka školy se svými zástupkyněmi podrobně a metodicky vede nejen je, ale i všechny učitelky. Plány dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků jsou zpracovávány s ohledem na délku praxe, zájem učitelek a potřeby školy. Informace si následně učitelky předávají na pedagogických radách a využívají nové poznatky při vzdělávání.

Škola se od roku 1998 profiluje zaměřením na kurikulum Škola podporující zdraví a průběžně si obnovuje potřebnou certifikaci. Všechna místa poskytovaného vzdělávání připravují nabídku podle společného školního kurikula, které je dále konkretizováno v třídních vzdělávacích programech a přípravách pedagogů.

V mezidobí od poslední inspekční činnosti v roce 2014 došlo k významným opravám budov a rekonstrukcím školních zahrad na pracovištích Zlepšovatelů a Mítušova, které byly realizovány ve finanční spolupráci se zřizovatelem. Obě zahrady byly upraveny v přírodním stylu a umožňují plnohodnotné vzdělávání dětí ve venkovním prostředí. Na doporučení inspekčního týmu z předchozí inspekční činnosti bylo na pracovišti Mítušova stavebně upraveno zázemí pro zástupkyni ředitelky, která je nyní v užším kontaktu se zaměstnanci. Nadále přetrvávají rezervy v modernizaci učebních pomůcek a současný stav vybavení pro hry a činnosti dětí vykazuje dílčí nedostatky a poskytuje prostor pro zlepšení. Škola nedisponuje kvalitním internetovým připojením, učitelky ani děti nemají k dispozici počítačovou techniku či elektronické hračky. Kromě toho se škola nezaměřila na pořízení dostatečného množství pomůcek pro polytechnické vzdělávání a pokusy. Naopak maximální pozornost věnuje škola výtvarným pomůckám a tím podporuje rozvoj dětí v oblasti grafomotoriky a estetiky. Všechny prostory školy jsou vybaveny nábytkem respektujícím ergonomické požadavky. Prostředí školy je vkusně vyzdobeno výhradně pracemi dětí a popisem pravidel vzájemného chování. Škola kontroluje, hodnotí a zajišťuje prevenci rizik v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví dětí. Děti jsou pravidelně poučovány, mimořádné

situace jsou vyhodnocovány a škola přijímá k jejich prevenci vhodná opatření. Školní jídelna je zapojena do projektu Obědy do škol, kterým získává finanční prostředky na úhradu obědů pro děti, jejichž rodiče se ocitli v tíživé životní situaci.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Hospitační činnost inspekčního týmu byla realizovaná na všech pracovištích školy. Vzdělávací proces probíhal vždy v příjemné atmosféře s respektem k dětem, učitelky velmi citlivě reagovaly na jednotlivé děti a tím jim usnadňovaly plnění úkolů. Škola se zaměřuje na spontánní hru dětí a její rozvíjení dětmi samotnými. Učitelky jsou při hrách nápomocny radou, nebo přípravou vhodného prostředí a pomůcek. Toto zaměření se pozitivně odrazilo na schopnosti dětí spolupracovat, dohodnout se a vyjednávat. Také orientace v prostředí tříd a samostatnost při přípravě a úklidu pomůcek byla u dětí dostatečně rozvinutá a přispívala k udržení estetického a bezpečného prostředí pro všechny činnosti.

Všechny učitelky vhodně zařazovaly do denního programu řízenou pohybovou aktivitu, která byla strukturovaná na přirozená, zdravotní cvičení a pohybovou hru. Všechny učitelky cvičily s dětmi, byly jim vzorem, ale zcela opomněly diferencovat náročnost a dynamiku rušných částí s ohledem na nejmladší věkovou skupinu dětí. Využití vhodného jednoduchého náčiní podporovalo zájem a aktivitu dětí a všechny se do pohybových aktivit zapojovaly. Hrubá motorika a celková zdatnost byla procvičována na účelně vybavených zahradách, které bezprostředně přiléhají k jednotlivým pracovištím školy. Učitelky vhodně využívají zdolávání přírodních i umělých nerovností, průlezek a dalšího mobiliáře k podpoře zdravého trávení času venku.

Řízené činnosti připravovaly učitelky v návaznosti na zkušenosti dětí s vazbou na propojení s běžným životem. Optimální pedagogické zajištění vzdělávání a vzájemná spolupráce dvou učitelek ve třídě umožňovala individuální rozvoj dětí. Žádným způsobem však nebyla realizovaná činnost diferencovaná podle věku a schopností dětí, náročnost pro různé věkové skupiny byla zohledněna jen formou pomoci a podpory dítěte učitelkou nebo jiným dítětem. Děti sice zažily úspěch, ale nebyly cíleně podpořeny v rozhodování o své činnosti. Z organizačních forem byla při řízených činnostech ve třídách preferována frontální a individuální činnost. Skupinová práce či práce ve dvojicích byla uplatňována v průběhu jiných činností (pobyt venku, odpolední činnosti).

Škola věnuje dostatek prostředků na výtvarný materiál. Výzdoba školy je velkoformátová, dětem jsou předkládány různé formáty. Grafomotorické dovednosti jsou dostatečně rozvíjeny, děti dovedou zaplnit plochu, střídát barvy i vystihnout tvar. Sebeobslužné návyky byly na dobré úrovni. Průběžně je děti procvičovaly a zdokonalovaly se v nich zejména při převlékání, hygieně a částečně i stolování. Všichni zaměstnanci respektovali rozhodování dětí o velikosti porce i jeho skladbě. Školní jídelna sestavuje pestré a nutričně vyvážené jídelní listky v souladu se zásadami zdravé výživy i s důrazem na plnění výživových norem, poskytuje dietní stravování.

Při odpolední relaxaci učitelky dětem předčítaly, a tím navozovaly klidnou atmosféru pro spánek a podporovaly zájem dětí o literaturu. Náhradní činnosti pro děti s nižší potřebou spánku byly voleny s ohledem na jejich hlučnost, neboť prostor tříd a heren není nijak oddělen. Jednalo se většinou o kreslení, prohlížení dětských knih či řízenou činnost s didaktickými pomůckami.

Ve škole se v aktuálním školním roce vzdělává 28 % dětí s odloženou školní docházkou. Toto vysoké procento je podle vyjádření učitelek i ředitelky školy způsobeno obavami ze selhání dětí v základní škole z důvodu zkrácené přípravy v posledním ročníku

předškolního vzdělávání v období celostátních protiepidemiologických opatření. V době distančního vzdělávání byla zákonným zástupcům nabízena alternativní možnost přípravy (většinou e-maily), ale ne všichni ji plně využili. Přípravou na vstup do prvního ročníku základních škol se učitelky zabývají při individuálních aktivitách v různých částech denního programu, zejména v době překrývání dvou učitelek a odpoledních činnostech. Nabízejí dětem mj. činnosti rozvíjející jejich pracovní návyky a dovednosti, či řešení pracovních listů pro rozvoj předčtenářské a předmatematické gramotnosti.

Vyhodnocování denních aktivit téměř neprobíhalo. Učitelky dovedly děti povzbudit, pochválit, minimálně však využívaly formativní hodnocení. Shrnutí činností a sebehodnocení probíhalo nepravidelně většinou po spontánních činnostech. Vrstevnické hodnocení a zpětná vazba mezi dětmi a učitelkami nebyla využívána. Děti neměly dostatek informací k procesu učení a nepřímo tak byla potlačována jejich motivace k učení.

Specifikem mateřské školy je domluva na tzv. znělkách, které usnadňují dětem respektování pravidel napříč třídami. Jedná se o sdílený soubor nářevů, které upozorňují děti na pitný režim, úklid pomůcek, seskupení do kruhu apod. Tento způsob je srozumitelný i pro nejmladší věkovou skupinu, která se učí nápodobou.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Ve výsledcích vzdělávání se příznivě odráží klidné harmonické prostředí, které se pozitivně projevuje ve spokojenosti dětí a při všech činnostech podporuje zejména jejich osobnostní a sociální rozvoj. V průběhu vzdělávání většina dětí komunikovala s dospělými i vrstevníky bez ostychu, dle potřeby děti dokázaly požádat o pomoc, učitelky cíleně dbaly na užívání zdvořilostních slov. Na pokyny pedagogů reagovaly adekvátně, respektovaly nastavená pravidla tříd a zapojovaly se do nabízených činností. Děti zvládaly základní pohybové dovednosti a orientovaly se v prostoru, uplatňovaly základní kulturně hygienické návyky, vědomě využívaly všech smyslů a byly vedeny k udržení pozornosti a soustředěnosti.

Pedagogové sledují výsledky vzdělávání dětí a informují o jejich pokroku zákonné zástupce ústně při denním kontaktu, dalším komunikačním kanálem je e-mailová korespondence.

Inspekčnímu týmu byly ředitelkou školy předloženy výsledky šetření, která prováděl zřizovatel školy zaměřené na vnitřní klima. Podle nich si vede škola velmi dobře. Zákonní zástupci oslovili členy inspekčního týmu s pozitivními postřehy a vyslovili spokojenost se vzděláváním v této mateřské škole. Záznamy z pozorování dětí byly průběžné, vypovídající, ale scházela jim východiska a opatření pro další individuální činnosti. Ty jsou realizovány v rámci denní vzdělávací nabídky nahodile bez promyšlené přípravy. Portfolia dětí jsou vytvářena, ale učitelky práci s nimi nijak nezařazují do procesu formativního hodnocení.

Širší aktivity školy byly v uplynulém období z důvodu covid-19 omezeny. Dlouhodobě pedagogové spolupracují se Základní školou Provaznická, zejména při přípravě předškoláků na vstup do základního vzdělávání. K doplnění vzdělávací nabídky využívá škola besed s Městskou policií Ostrava, návštěvy knihovny, Světa techniky v Dolních Vítkovicích apod. Realizované aktivity zprostředkovávají dětem přímé zážitky v reálném prostředí a podporují jejich zájem o nové poznatky.

Závěry

Vývoj školy

- Vedení školy od poslední inspekční činnosti realizované ve školním roce 2014/2015 ve spolupráci se zřizovatelem zajistilo zlepšení materiálně technických podmínek ve všech budovách školy a rekonstrukci školních zahrad v místech poskytovaného vzdělávání Mitušova a Zlepšovatelů.
- Bezpečnost dětí, zaměstnanců i majetku školy byla zvýšena instalací zabezpečovacího zařízení.

Silné stránky

- Jednotná vize školního vzdělávacího programu je sdílená nejen pedagogy, ale i všemi zaměstnanci školy a zákonnými zástupci dětí.
- Mateřská škola funguje podle jasně nastavených pravidel pro všechny zaměstnance školy a umožňuje okamžitou zastupitelnost v rámci jednotlivých míst poskytovaného vzdělávání.
- Empatický a vstřícný přístup pedagogů umožňuje dětem zapojovat se do všech činností bez obav z neúspěchu a podporuje radost ze společně stráveného času.
- Provedená úprava a přírodní vybavení školních zahrad umožňuje pohybový rozvoj dětí, smysluplné trávení pobytů venku a realizaci kvalitního environmentálního vzdělávání.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Škola nevyužila příležitostí pro doplnění didaktických pomůcek a hraček v oblasti pokusů a experimentů, polytechniky či počítačové gramotnosti. Vzdělávací nabídka není v těchto oblastech plnohodnotná a příležitosti pro rozvoj dětí jsou tímto omezeny.
- Vzdělávací nabídka není plánovaná ani realizovaná s ohledem na věkové složení tříd, což snižuje aktivitu nejstarších a neodpovídá schopnostem nejmladších dětí.
- Poskytování zpětné vazby dětem není ve všech třídách přirozenou součástí denních aktivit. Děti nejsou vedeny k vlastnímu ani vrstevnickému hodnocení, nezískávají od pedagogů adekvátní zpětnou vazbu, která by systematicky podporovala jejich individuální rozvoj.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Promýšlet a realizovat denní činnosti diferencovaně podle možností a schopností dětí. Využít souběžného působení dvou učitelek ve třídě, inspirovat se samostudiem, sledováním webinářů (např. Národního pedagogického institutu České republiky) a zaměřit se na tuto oblast při hospitační činnosti.
- Vypracovat reálný postup pro doplňování didaktických pomůcek a hraček se zaměřením na experimenty, polytechniku a elektroniku s využitím dotací, grantů či jiného financování.
- Zařadit do dalšího vzdělávání pedagogů semináře a webináře s tematikou formativního hodnocení. Při hospitační činnosti se cíleně zaměřit na úroveň aplikace poznatků z realizovaného vzdělávání pedagogů do každodenní práce s dětmi.
- Zaměřit činnost pedagogické rady na zvýšení efektivity přípravy předškolních dětí s cílem snížit vysoké procento odkladů povinné školní docházky.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 15 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Školní řád mateřské školy, č. j. MŠ HAR 100/2020 účinný od 1. 9. 2020
2. Konkretizace provozu jednotlivých míst poskytovaného vzdělávání mateřské školy účinný od 1. 9. 2021
3. Školní kurikulum podpory zdraví mateřské školy Harmonie „Jdeme společnou cestou zdraví“, č. j. MŠ HAR 24/2020, aktualizován 31. 8. 2021
4. Výjimka z počtu dětí č. j. JIH/32248/21/OŠK/Kro ze dne 12. 4. 2021
5. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2020/2021, č. j. MŠ HAR 122/2021
6. Koncepce rozvoje mateřské školy Harmonie od 1. 9. 2021 do 31. 8. 2026, č. j. MŠ HAR 124/2021
7. Třídní knihy vedené ve školním roce 2021/2022 (vybraný vzorek)
8. Evidence docházky dětí ve školním roce 2021/2022 (vybraný vzorek)
9. Dokumentace pedagogických pracovníků ve vztahu k dosaženému vzdělání a dalšímu vzdělávání (vybraný vzorek)
10. Školní matrika vedená ve školním roce 2021/2022 (vybraný vzorek)
11. Rozdělení přímé a nepřímé vzdělávací činnosti pedagogů ve školním roce 2021/2022
12. Zápisy z pedagogických rad a provozních porad (vybraný vzorek)
13. Plán kontrolní činnosti na školní rok 2021/2022
14. Hospitační záznamy (vybraný vzorek)
15. Záznamy o vývoji dítěte, portfolia a práce dětí (vybraný vzorek)
16. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků na školní rok 2021/2022
17. Minimální preventivní program pro školní rok 2021/2022
18. Dokumentace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a žáků, školní rok 2021/2022, knihy úrazů (vybraný vzorek)
19. Dokumentace vztahující se k finančním podmínkám školy, školní rok 2021/2022 (vybraný vzorek)
20. Dokumentace k zajištění školního stravování, školní rok 2021/2022 (vybraný vzorek)

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole, jíž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Bc. Alena Žáková, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Bc. Alena Žáková v. r.

Mgr. Ivana Radová, školní inspektorka

Mgr. Ivana Radová v. r.

Ing. Klára Kudlíková, kontrolní pracovnice

Ing. Klára Kudlíková v. r.

V Ostravě 2. prosince 2021

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Lenka Divinská, ředitelka školy

Lenka Divinská v. r.

V Ostravě 3. prosince 2021